

pesmice, polne narodnega duha, in popeval kakor slavček. Da, pravi narodni dom bil je pri Hlebu, kjer smo mladi dijaki navdušeno »živio« klicali, ki se zdaj po ušesih doni. Gotovo smem reči, da je rajni Luka Hleb isti kraj prebudil, vedril in krepil tako mogočno, da je res župnija v Rušah uzorno narodna in bo tudi ostala. Kot iskren, dober kristjan je rajni po želji svojega očeta na Smolniku lepo cerkev dal sezidati in dobil dovoljenje za pokopališče, ali tužna osoda je hotela, da je on bil prvi tamkaj pokopan.

Kar je bil Luka Hleb v dijaških letih zame kot uzor pravega rodoljuba, to bil je v poznejših letih, ko sem začel kaplanovati, Luka Držečnik. Pred 26 leti v slovenskem jeziku pri občini uradovati, bilo je za me nekaj novega in to še celo v Marenberskem okraju. Prisrčno sem želel tega rodoljuba spoznati. In to se je tudi kmalu zgodilo; kajti bil je pri vsakem narodnem shodu prisoten, goreč za blagor naše domovine. Čudoviten zdel se mi je v isti dobi Luka Držečnik in reči smem, da je tudi njegova neustrašljivost dajala meni pogum, do slednjega vzdihljeja se boriti za blagor domovine. Vse to se je godilo v dobi zanikarnosti, preganjanja, malomarnosti in neizrekljive agitacije od nemško-liberalne strani.

Rajni Luka Držečnik uradoval je pred 25 leti v lepi slovenščini. Vsaka vloga bila je slovenska na c. kr. okrajno glavarstvo, na župnijsko in na občino. Tako niso delovali oni, ki so študirali, ali kmet na Arlici imel je pogum, imel je srce za mili slovenski jezik. Res je,

„Hrast se omaja in hrib,
Zvestoba Slovincu ne gane.“

Taki orjaki zaslužijo, da jim postavimo narodni spominek, kajti iz ledine so napravili rodovitno polje, na katerem se bo lahko razrastlo slovensko drevo, pod kojim bodo radostno pevali naši potomci:

„Lipa dišča, prekrasno drevo.“

Smešnica. Onkraj Radla na Nemškem so zidarji nov hlev sezidali. Ko se pa začne zid obešati, da pade, reče mojster: »Fantje, držiti zid, jaz grem na račun.« Kmet izplača zidarje in gre z mojstrom zidovja gledat. Ko pa kmet zapazi, da se zid obeša, reče: »To bo padlo, morate mi nov zid napraviti!« Toda mojster se zareži: »Na veke ne bomo tukaj ostali.«

Razne stvari.

(P. n. gg. naročnikom!) Nekaterim pošljemo današnjega lista po več iztisov s prošnjo, naj jih razdelé med one, ki si prihodnje leto utegnejo naročiti naš list. Sploh pa vsakega naročnika prosimo, naj nam ostane zvest in naš list priporoči svojim znancom v naročbo. Srečno in veselo novo leto!

(Bralno društvo v Gornji Radgoni) priredi v nedeljo, dne 30. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni »k angelju« (Skrlec) tombolo s petjem. Sodeloval bode Kapelski pevski zbor. Ker je čisti dobiček namenjen v prid društvene knjižnice, pričakuje se obilna udeležitev. Odbor.

(Pri Sv. Juriju ob Taboru) ima ondotno bralno društvo v nedeljo, 30. t. m. ob 1/4. uri svoj občni zbor.

(Občinski odbor Luče pri Ljubnem) je v seji dne 9. dec. sklenil uložiti peticijo na državni zbor za ustanovitev slovensko-nemške gimnazije v Celju.

(Razširjenje sole.) Deželni odbor je dovolil, da se dosedanja trirazredna ljudska deška sola okolice Celjske razširi v štirirazrednico.

(Za novo gimnazijo v Celju) so peticije poslali občinski zastopi: v Škalah pri Velenju, v Kapelah in v Pišecah pri Brežicah ter v Novoštitu pri Gornjem Gradu. Nadalnje peticije sprejema do 15. febr. gospod državni poslanec Miha Vošnjak v Celju.

(Dr. Foregger) se je čutil žaljenega po dveh člankih, priobčenih v »Südsteirische Post«. Po dolgi preiskavi je pa gospod Foregger spoznal, da nima dosti upanja, da bi dosegel s pravdo svoj namen, in jo je umaknil.

(Okrajna posojilnica v Ljutomeru) bode od 1. januarja 1895 naprej od hranilnih vlog plačevala 4 1/2% obresti. Obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu.

(Nova šola v Konjicah.) Za izšolani Konjiški trg se je dovolila stavba dvorazrednice, ki bi stala okoli 10.000 fl. Ta svota naj bi se dobila za staro šolo in od nemškega šulvereina. Sedaj pa hočejo nemški Konjičani na svojo roko postaviti štirirazrednico za 25.000 fl. in to seveda večinoma s slovenskim denarjem. Zoper to namero so konjiški Slovenci te dni vložili protest na okrajni šolski svet.

(Čudna slutnja.) V Breitenbahu ob Reni na Nemškem je nedavno nekega oženjenega delavca mučila slutnja, da se je njegovemu edinemu otroku zgodila nesreča. Hotel je iti koj domov v bližnjo vas; pa gospodar ga spregovori, da še ostane. Toda naslednjo noč se temu delavcu sanja, da vidi, kako njegov otrok v vodo pade in utone, ne da bi mu mogel pomagati. V jutro zgodaj hiti domov, tam pa zvé, da je njegov otrok prejšnji dan res padel v potok in utonil.

(Narodna čitalnica v Ptuj) priredila je na Štefanovo, dne 26. decembra, gledališko igro »Telegram« in prosto zabavo.

(Celjski okrajni zastop) bode v prihodnjem letu imel 44.145 gld. 21 kr. izdatkov, dohodkov pa le 4588 gld. 51 kr. Primanjkljaj se bode pokrila s 25% doklado na davke. Za novo železnico iz Grobelnega do deželne meje je podaljšal podporo do 1898.

(Ljutomerski okrajni zdravnik.) Okrajni zastop ljutomerski je imenoval zdravnikom za Ljutomer in Malonedeljo sekundarija na ljubljanski bolnici g. dr. Antona Mihaliča, kateri nastopi novo službo s 1. jan.

(Ormoška čitalnica) priredi v svojih prostorih veselico dne 30. decembra 1894. Igrali se bosta veseloigr: »Gluh mora biti« in »Popolna žena«, peli se bodo moški in mešani zbori; slednjič bode tombola in prosta zabava. Začetek ob 5. uri zvečer. Vstopnina prosta.

(Za družbo duhovnikov) Lavantinske škofije so vplačali č. gg.: Par Valentin, letnino 5 fl. za leto 1894 do 1898, Kosar Jakob 3 fl. za l. 1894 do 1896, Dupelnik Gregor za l. 1894 1 fl., Jodi Ivan za l. 1894 1 fl., Šoba Alojzij za l. 1894 1 fl., Kramberger Lovro, župnik pri Sv. Križu poleg Ljutomera, volil družbi po odbitih stroških 176 fl.

(Visoka starost.) V Saratovu na Ruskem je umrl najstareši veteran ali dosluženi vojak Napoleonove vojske, general Nikolaj Savin, 126 let star.

(Konjiška okrajna hranilnica.) V odbor te hranilnice so se volili tudi možje, ki so tej hranilnici dolžni. Sicer to ni sramotno, ako je kdo hranilnici kaj dolžen, ali vendar je nedopustno, da so dolžniki tudi v ravnateljstvu, in da je tisti odbornik, ki je hranilnici največ dolžen, celó njen ravnatelj!

(Amerikanski trs.) Na Francoskem so z amerikansko trtorejo tako zadovoljni, da upajo ž njo sčasoma pridelati več vina, kakor pred trtno usjo. V enem samem okrožju so pridelali 10 milijonov hektolitrov amerikanskega vina.

(Komaj življenje rešil) si je te dni mesar Jožef Soršak iz Gornje Polskave, ko se je peljal na svojem vozu v Mariboru v Magdalenskem predmestju preko železniškega tira. Ograja ni bila zaprta in ko je bil Soršak z vozom ravno na tiru, prihrumi lokomotiva brez vsacega znamenja. Soršak je krepko pognal konja in je lokomotiva tikom za njim vozila naprej. Le par trenutkov in nesreča bi bila gotova.

(Vokovi na Ogerskem.) Na južnem Ogerskem se v nekaterih krajih klati mnogo volkov. V okolici Zemuna jih je toliko, da se je uradno odredil splošni lov na nadležne goste.

(Čuden bolnik) je sedaj v bolnišnici v Kološvaru, namreč rumunski kmet, katerega so morali odpustiti od vojakov, ker neprestano raste in so mu vse obleke postale premajhne. Bolnik čuti velike bolečine v glavi, roke in noge pa ima nenavadno velike. Zdravniki si ne morejo raztolmačiti te čudne bolezni. Ni upanja, da bi siromak dolgo ostal živ.

(Slovensko uradovanje.) Okrajni odbor slovenjegraški je v svoji seji dne 20. decembra na predlog člana č. g. župnika Ostrožnika sklenil, da bode odbor odslej izključno le slovenski uradoval.

(Božičnica v Konjicah.) Svetla kneginja Kristjana Windisch-Graetz je priredila pred tednom revnim šolarjem lepo božičnico. Oblekla je 27 dečkov in 23 deklic z obleko, katero je sama naredila ali kupila, drugim šolarjem pa je dala razdeliti obilnih sladčic.

(Železnica Poličane-Konjice.) Pri občnem zboru konjiškega okrajnega zastopa dne 17. t. m. se je pokazalo, da mora okraj za l. 1893. plačati vse garantirane obresti v znesku po 6300 fl., to je, da mora blizu jedno tretjino vseh dohodkov okrajnega zastopa za železnico žrtvovati.

(Pripomoček zoper peronosporo.) Štajarski deželni odbor bode zopet na Češkem naročil modro galico za naše vinogradnike. Kateri vinogradniki želijo po ceni (22 do 24 kr. klg.) dobiti modro galico, naj se takoj zglasijo zanj pri občinskem predstojniku, ki naj naročila pošlje okrajnemu zastopu do 10. jan.

(Trapisti v Rajhenburgu) pripravljajo zgradbo tovarne za čokolado. Zgradba bode stala več stotiso goldinarjev, in voda k tovarni se iz brestanskega potoka, kateri po trgu Rajhenburg v Savo teče, napelje 760 m visoko s pomočjo električnega stroja. Tudi bo na trgu ta električna moč lahko za razsvetljavo.

(Slovenske starinske najdbe.) V Beljaski okolici na Koroškem so izkopali nedavno več slovenskih starinskih rečij iz 6. in 7. stoletja. Resnično je najden pel V. Vodnik: »Od nekdanj prebiva že tukaj naš rod; če ve kdo za družga, naj reče, od kod?«

(Prikrivalstvo na Dunaju.) Dunajska policija je dognala, da se tvrdka Franc Freier bavi jedine s prodajo ukradenega blaga, katero je kupovala po jako nizkih cenah od različnih tatinskih zvez. Zaprli so 10 oseb, med katerimi sta lastnika omenjene »tvrdke«. V stanovanjih nekaterih zajetih našli so mnogo ukradenega blaga.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) je poslala blagospa Roza Spindler, soproga vodje zemljiških knjig Brezicah, 35 fl. 50 kr., nabranih med ondotnimi dariljivimi domoljubi, in č. g. Anton Šijanec, kaplan pri S. Jurju v Slov. gor., 4 fl. Bog plati!

(Za državne uradnike.) Izšla je cesarska odločba, ki naroča finančnemu ministru, naj nakaže 1. januarjem tistim uradnikom, ki službujejo 15 let v istem razredu, 100 fl. doklade, tistim, ki službujejo 20 let v istem razredu, pa 200 fl.

(Duhovniške spremembe.) Umrl je č. g. Jurij Purgaj, župnik v Stopercih, v 49. letu svoje dobe. Na miru počiva! Č. g. Alojz Cilenšek, kaplan-upravitelj v Stopercih, postal je ondi provizor.

Listič uredništva. G. M.—č v Lj.: Vašega spisa o ameriški trti ne vprejmemo, ker nam je tukajšnji strokovnjak obljubil o tej daljšo razpravo. — Vsem p. n. gg. sotrudnikom in dopisnikom iskreno ob koncu leta srčno zahvalo. Ostanito nam tudi v novem letu naklonjeni! Srečno in veselo novo leto!

Loterijske številke.

Trst 22. decembra 1894:	18, 12, 3, 64, 17
Line	52, 6, 61, 34, 4

Zahvala in priporočilo.

Predstojništvo šolskih sester v Mariboru izreka najtoplejšo zahvalo vsem veleč. gospodom, kateri so sestre pobirajoče milodare, tako prijazno sprejeli in obdarovali. Bog plačaj obilno! Ob enem se priporočamo v obilno naročitev cerkvenih del, katere hočemo točno, okusno in po ceni izdelovati v slavo božjo in zadovoljnost č. gg. naročnikov.

Predstojništvo šolskih sester.

Otvoritev.

Priporoča se v

Celju, tik farne cerkve,

lekarna

„Marije pomagaj“,

ki se je ravno zdaj čisto na novo uredila.

Ondi se dobivajo tudi priznane veljavna domača zdravila po najnižji ceni.

vja pošiljatev na vse strani.

K. Gela,
lekar.

List spodobani

DOM IN SVET

Hrvaška

Avstralija

Vsaka številka ima 32 velikih strani, mnogo slik iz domačih in tujih krajev.

Cena 4 gl. 20 kr., dijakom 3 gl. 40 kr. na leto.

Najlepši list slov. družinam vzabavo in pouk.

Opist

mest